

YUSETH

Yuseth var spærret inde

 HEIDI BREHM ANDREAS BECK OG HEIDI BREHM

Trommernes taktfaste rytme blandes med stemmer. Familie-medlemmer og folk fra området snakker ude foran huset. Yuseth sidder klar i hytten. I en måned har hun været lukket inde i familiens hus. Hun er blevet forberedt til livet som kvinde. Når hun træder ud ad døren, forlader hun barndommen og bydes velkommen i de voksnes verden. Udenfor venter de på at møde hende som kvinde.

Yuseth tænker ofte tilbage på den tid i familiens hus for tre år siden. Hun husker indespærringen, som var det i går.

Væk hjemmefra

Yuseth er 15 år. Hun har to efternavne: Hernandez, som er et almindeligt efternavn, og Puana, som er hendes wayuu-navn. Puana fortæller, hvilken klan af wayuu-folket hun tilhører. Hun kommer fra området Alta Guajira i det nordlige Colombia. Området er et af de fattigste i landet. Der er kun få rigtige veje, og landsbyerne ligger spredt over et stort område. Hver landsby har sjældent sin egen skole. Afstandene betyder, at mange familier vælger at lade deres børn bo på skolerne. Yuseth har boet på sin skole i fire år. Hendes mor, far og fire søskende bor i en lille landsby, der ligger to timers kørsel væk. Yuseth tager kun hjem i ferierne og nogle gange i weekenden.

Yuseth er en af de dygtigste elever på skolen. Hun får topkarakter i næsten alle fag. Derfor er hun også valgt til assistent. Yuseth er stolt af sin rolle. Hun hjælper lærerne på skolen. Hun hjælper også de mindre børn med lektierne. Hvis de er kede af det eller

savner deres familie, kommer de til Yuseth. Hun er god til at trøste dem. Hun fortæller historier, så de glemmer, hvorfor de græd.

El Encierro

Hos wayuu-folket er det en gammel tradition at markere overgangen fra barn til voksen. Når en drengs stemme går i overgang, skal han opføre sig som en mand. Når en pige får sin første menstruation, starter "El Encierro", som betyder indespærringen.

Yuseth fik sin første menstruation, da hun var 12 år. Hun var lukket inde i familiens hus i en måned. I den måned måtte kun hendes mor og bedstemor se hende. Hos wayuu-folket er det kvindernes opgave at lære de unge piger, hvad det vil sige at blive voksen. Yuseths mor og bedstemor fortalte Yuseth, hvordan hun skulle opføre sig som kvinde. "Man fjoller og leger ikke, når man er en kvinde," sagde hendes mor.

På skolen bor 75 drenge og 105 piger. Eleverne står op klokken fire, pakker deres hængekøjer sammen og vasker sig. Inden de spiser morgenmad, gør de rent på skolen.

Stort set alle elever på skolen tilhører wayuu-folket. I timerne foregår det meste af undervisningen på spansk. De lærer også wayuu-folkets traditioner. Alle piger lærer at hækle tasker og hængekøjer.

Indespærringen handler også om at gøre kroppen klar til livet som kvinde. En wayuu-kvinde må beskytte sin krop, så den bliver frugtbar til at føde børn, og så hun kan være en smuk kvinde for sin kommende mand. I den første uge af indespærringen lå Yuseth i en hængekøje. Hun måtte kun bevæge sig, når hun skulle på toilettet. Det var varmt, og tankerne fløj gennem hendes hoved. Yuseth tænkte på, hvordan hendes liv ville ændre sig – ville det være slut med at grine og fjolle med veninderne, når alle omkring én forventede, at man opførte sig som en voksen? De mange spørgsmål måtte hun holde for sig selv. "De var i mit hjerte," fortæller Yuseth.

I løbet af den måned, Yuseth var lukket inde, fik hun kun ganske lidt at spise. Størstedelen af tiden måtte hun nøjes med at drikke chicha, som er en drik lavet af majs og gedemælk. Det var hårdt

Der er ikke rindende vand på skolen. Hver eftermiddag går eleverne med hver deres spand ned til et vandreservoir. Spanden fyldes med vand og bæres tilbage til skolen. Her står den klar til næste morgen.

at være sulten hele tiden. Yuseth fik også en drik lavet på urter. Drikken fik hende til at kaste op, så barndommen inde i hende kunne komme ud. Hun fik også klippet håret af ved skuldrene for at fjerne barndommen fra hendes krop.

Den sidste aften Yuseth var lukket inde, blev hun vasket i koldt vand. Det kolde vand skulle rense de sidste urenheder af hendes krop. Hun glædede sig til at komme ud af huset. Glædede sig til at mærke den friske luft igen. Allerede inden de åbnede døren, kunne hun høre trommerne. Yuseth vidste, at når hun trådte ud af døren, ville hendes liv være forandret.

Den bedste veninde

Daryibel er Yuseths bedste veninde på skolen. Daryibel er også wayuu. Daryibel er en stor støtte for Yuseth. De to veninder snakker ofte om den tid, de var lukket inde. Selv om det er tre år siden, Yuseth fik sin første menstruation og var lukket inde i familiens hus, fylder det stadig meget i hendes hoved. Daryibel er god at snakke med. Hun forstår. Yuseth og Daryibel taler om alt det, man skal, og alt det man ikke må, når man er voksen. De er ved at vænne sig til det. Men de er ikke helt færdige med at fjolle og grine.

HELEVERDENISKOLE.DK/YUETH

Besøg Yuseths skole, og lær om Colombias oprindelige folk og wayuu-folkets traditioner. Lær også mere om verdensmål 4 og 5 om uddannelse og ligestilling mellem kønnene i Colombia.

